

Nr 61.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ändrad lydelse samt förlängd giltighetstid av avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket m. m.; given Stockholms slott den 28 januari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Paul Hellström.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 28 januari 1927.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN, ALMKVIST, LYBERG.

Departementschefen, statsrådet Hellström anför:

Med bifall till därom av Kungl. Maj:t i proposition nr 92 till 1926 års riksdag framlagt förslag medgav riksdagen enligt skrivelse den 21 maj 1926, nr 254, att det av 1920 års riksdag provisoriskt antagna avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket finge, med de ändringar däri som riksdagen sedermera godkänt, äga provisorisk tillämpning jämväl under tiden från och med den 1 januari 1927 till och med den 31 december 1927. I enlighet härmed utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse den 11 juni 1926 (nr 256) angående förlängd giltighetstid av reglementet.

I skrivelse den 16 december 1926 har nu domänstyrelsen hemställt om avlåtande till riksdagen av proposition angående fortsatt provisorisk tillämpning av nämnda reglemente under år 1928, varvid dock föreslagits viss ändring av reglementets 21 § i vad denna avser tiden för semester åt förste expeditionsvakt och expeditionsvakt.

Till följd av remiss har allmänna civilförvaltningens lönenämnd den 13 januari 1927 avgivit utlåtande i ärendet.

Beträffande berörda fråga om semester för expeditivsvakterna vill jag erinra att, under det jämlikt gällande avlöningsreglementen för kommunikationsverken och de centrala verken förste expeditivsvakter och expeditivsvakter vid sagda verk äro berättigade till årlig semester under 20 dagar intill det år, varunder de fylla 40 år, och därefter under 30 dagar, åtnjuta samma befattningshavare vid domänverket, i likhet med kronojägare, tillsyningsmän och skogsrättare semester under allenast 15 respektive 20 dagar årligen. Med anledning av förutnämnda proposition till 1926 års riksdag angående förlängd giltighetstid av avlöningsreglementet för tjänstemän vid domänverket väcktes inom andra kammaren en motion (nr 378), innebärande att förste expeditivsvakt och expeditivsvakt vid domänverket måtte i semesterhänseende likställas med motsvarande befattningar inom kommunikationsverken och de centrala verken. I det yttrande, som domänstyrelsen på begäran av riksdagens jordbruksutskott avgav över motionen, uttalade styrelsen såsom sin mening, att det i motionen framburna förslaget överensstämde med rättvisa och billighet. Jordbruksutskottet ville icke heller förneka, att skäl kunde åberopas för ett bifall till motionen. Emellertid avstyrkte utskottet motionen, under framhållande av att förslag till definitivt avlöningsreglemente för domänverket snart vore att förvänta. Skulle sådant förslag mera avsevärt komma att fördröjas, vore utskottet förvissat, att Kungl. Maj:t skulle taga i övervägande frågan om de ändringar uti ifrågavarande avseende av det provisoriska avlöningsreglementet för domänverket, som kunde befinnas böra ske. Med bifall till utskottets hemställan avtog riksdagen motionen.

Enligt vad *domänstyrelsen* i sin förutnämnda skrivelse omförmält, hava styrelsens förste expeditivsvakt och expeditivsvakter nu hos styrelsen gjort framställning om åtgärders vidtagande för beredande åt dem av enahanda semesterförmåner som tillerkänts motsvarande befattningshavare vid de reglerade verken. I anledning härav har styrelsen för egen del framhållit att, då det ej vore att förvänta, att frågan om definitiv löneroglering för domänverkets tjänstemän kunde föreläggas 1927 års riksdag, och ovisst vore, om ärendet ens kunde bliva föremål för slutlig behandling vid 1928 års riksdag, det syntes styrelsen, vilken saknade skäl att frånträda sin tidigare uttalade mening i ämnet, som om fog funnes för ett bifall redan nu till den av expeditivsvakterna gjorda framställningen. Härom har styrelsen ock i sin skrivelse framställt förslag.

Lönenämnden har, vad angår fortsatt tillämpning av avlöningsreglementet, ansett föreskrift böra meddelas därom, dock att giltighetstiden borde, såsom i allmänhet numera plägade bestämmas, avse budgetår i stället för kalenderår. Den ifrågasatta förlängningen borde alltså omfatta tiden 1 januari—30 juni 1928, detta desto hellre som i årets statsverksproposition ställts i utsikt en

allmän omläggning av löneförhållandena inom statsverket, vilken torde komma att vinna tillämpning med början av andra halvåret 1928.

Vidare har lönenämnden funnit det riktigt och med billighet överensstämmande, att semestertiden för förste expeditionsvakt och expeditionsvakt vid domänverket, på sätt domänstyrelsen föreslagit, bestämdes till 20 respektive 30 dagar, beroende på vederbörandes levnadsålder. Den sålunda ifrågasatta förlängningen av semestertiden för sagda befattningshavare torde icke, framhåller nämnden, böra medföra några konsekvenser beträffande semesterförmånen för de med dem för närvarande i semesterhänseende jämställda befattningshavare, nämligen kronojägare, tillsyningsmän och skogsrättare. Med hänsyn till olikhet i tjänstgöring och det förhållandet, att tjänstemännen i sistnämnda grupper vid semesterförmånens införande år 1920 icke varit berättigade till semester, hade då ansetts tveksamt, huruvida de borde tilldelas lika lång semester som expeditionsvakterna.

Under 2 avd. av avlöningsreglementet för domänverket stadgas i 31 §, att domänfullmäktige, vilkas antal skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, skola förordnas på viss tid och åtnjuta arvode till belopp för år räknat av 3,000 kronor. I den av riksdagen godkända förteckningen över sådana befattningar vid domänverket, vilkas antal skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, finnas under »B. Befattningar, avsedda i 31 § av avlöningsreglementet», upptagna två domänfullmäktige (prop. 1925: 174; R. skr. 1925: 345). Jämlikt stadgande i 1 kap. 33 § i instruktionen för domänverket den 11 februari 1921 (nr 64) utses domänfullmäktige för en tid av högst tre år. De för närvarande tjänstgörande fullmäktige hava förordnats för tiden 1 januari 1925—31 december 1927.

Indragning
av domän-
fullmäktig-
befattning-
arna.

Såsom i årets statsverksproposition under nionde huvudtiteln (punkt 108) omförmäles har av särskilt tillkallade sakkunniga för utredning rörande fullmäktigsystemet inom statsförvaltningen och de affärsdrivande verken framlagts förslag om indragning av domänfullmäktige. Över förslaget har domänstyrelsen avgivit av de sakkunniga inhämtat yttrande.

I nämnda yttrande har *domänstyrelsen* icke ansett skäl föreligga — åtminstone intill dess domänverkets organisationsfråga blivit slutligen löst — att tillstyrka ett upphävande av fullmäktiginstitutionen. Styrelsen anser uppenbart, att medverkan av särskilda utom förvaltningen stående fackmän vore av stort värde. De erfarenheter, som styrelsen vunnit vid samarbetet med de fullmäktige, kunde icke anses hava rubbat de förutsättningar, som förelegat vid institutionens inrättande.

De *sakkunniga* hava framhållit bland annat det ringa antal ärenden, i vilkas handläggning de fullmäktige deltagit, samt att ärendena ej heller med avseende å sin beskaffenhet i någon mera betydande omfattning varit sådana, att det kunnat ansetts nödigt att för deras handläggning anlita biträde av särskilda utom verket stående lekmän. Lekmannasynpunkterna syntes vid behov kunna i annan ordning inhämtas. Vad särskilt anginge

verkets virkesförsäljning, hade numera till domänstyrelsen knutits en särskild befattningshavare med uppgift att handlägga ärenden av praktisk-ekonomisk natur, som anginge samma försäljning. Att hinder för en indragning av fullmäktige skulle föreligga däri, att domänverkets organisationsfråga icke ännu blivit slutligt löst, kunde de sakkunniga ej finna med hänsyn till bland annat den utformning, som lekmannainstitutionen erhållit vid domänstyrelsen, i vars organisation den icke inginge såsom ett fastare led.

Beträffande vad i övrigt i ärendet förekommit får jag hänvisa till vad i statsverkspropositionen därutinnan anförts. Därav framgår jämväl, att förevarande fråga ansetts lämpligen böra till slutlig behandling upptagas i samband med nu förevarande ärende rörande domänverkets avlöningsreglemente, vartill sagda fråga vore nära anknuten.

Departements-
chefen. Domänstyrelsen har föreslagit, att 1920 års provisoriska avlöningsreglemente för domänverket skall tillämpas jämväl under 1928. Lönenämnden har ifrågasatt, att sagda tid borde inskränkas till den 1 juli 1928.

Huruvida en sådan allmän omläggning av löneförhållandena inom statsverket, som av lönenämnden berörts, kan komma till stånd under år 1928, kan icke med visshet nu bedömas liksom ej heller beskaffenheten av en eventuell omläggning. Under sådana förhållanden och med hänsyn till att för nämnda verk driftkostnadsstaten med däri ingående kostnader för personal m. m. fastställs för kalenderår, synes lämpligast, att medgivande nu inhämtas av riksdagen, att avlöningsreglementet för domänverket må äga fortsatt provisorisk tillämpning *tillsvidare* under tiden 1 januari—31 december 1928.

I enlighet med domänstyrelsens av lönenämnden förordade förslag tillstyrker jag, att semestertiden för förste expeditionsvakt och expeditionsvakt vid domänverket utsträcker till den inom statsförvaltningen allmänt gängse, nämligen 20 respektive 30 dagar alltefter vederbörandes levnadsålder. Härav påkallas ändring av 21 § i avlöningsreglementet. Det synes mig billigt, att denna förmån må av nämnda befattningshavare kunna åtnjutas redan under år 1927, varom föreskrift lämpligen torde böra meddelas i övergångsbestämmelse till författningen i ämnet.

Vad därefter angår den väckta frågan om avveckling av domänfullmäktigbemanningsarna tillstyrker jag — under åberopande av vad jag tidigare i samband med avlåtandet av statsverkspropositionen i detta avseende anført — att ifrågavarande båda befattningar indragas. Vid bifall härtill bör det i 31 § av avlöningsreglementet intagna stadgandet rörande domänfullmäktige upphöra att gälla, varjämte ur den av Kungl. Maj:t och riksdagen fastställda förteckningen över vissa befattningar vid domänverket bör utgå avdelningen »B. Befattningar, avsedda i 31 § av avlöningsreglementet», under vilken avdelning ifrågavarande båda domänfullmäktigbemanningsarna finnas upptagna. Bestämmelserna härutinnan böra vinna tillämpning från ingången av år 1928, då jämväl de nuvarande domänfullmäktiges mandattid utgår.

De särskilda övergångsbestämmelser, som må finnas erforderliga vid bifall till förutnämnda förslag, torde böra utfärdas av Kungl. Maj:t.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) godkänna det såsom bilaga vid detta protokoll fogade förslag till kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1920 (nr 493) för tjänstemän vid domänverket;

2) medgiva, att jämväl för tiden från och med den 1 januari 1928 till och med den 31 december 1928 ifrågavarande av 1920 års riksdag provisoriskt antagna avlöningsreglemente för tjänstemän vid domänverket må — med de ändringar däri, som dels godkänts av 1921, 1922, 1924 och 1925 års riksdagar dels ock innefattas i det under 1) härövan angivna förslag till kungörelse — tillsvidare äga provisorisk tillämpning;

3) beträffande den av 1925 års riksdag godkända förteckningen över befattningar vid domänverket, vilkas antal enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid detta verk skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, besluta, att avdelningen »B. Befattningar, avsedda i 31 § av avlöningsreglementet,» skall från och med år 1928 utgå ur förteckningen;

4) bemyndiga Kungl. Maj:t att utfärda de övergångsbestämmelser, som i anledning av sålunda beslutade förändringar må kunna finnas erforderliga.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen förordna, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Hugo Nordlander.

Bilaga.

Förslag

till

kungörelse angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1920 (nr 493) för tjänstemän vid domänverket.

Härigenom förordnas,

dels att 21 § i avlöningsreglementet den 22 juni 1920 för tjänstemän vid domänverket skall i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

21 §.

Tjänsteman äger årligen, när det kan ske utan hinder för göromålens behöriga gång, åtnjuta *semester* under nedan angivna antal dagar:

Befattningshavare	Intill det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år	Från och med det år, under vilket tjänstemannen fyller 40 år
Kronojägare, tillsyningsman, skogsrättare	15 dagar	20 dagar
Skrivbiträde, kontorsbiträde, expeditionsvakt, förste expeditionsvakt, kanslibiträde, överjägmästarassistent, skogstaxator, skogsingenjör, skogsskollföreståndare, jägmästare, flottledsingenjör	20 dagar	30 dagar
Kansliskrivare — — — — —	— — — — —	— — — — —

Tjänsteman — — — myndighet;

dels ock att 31 § av oförmälda reglemente skall upphöra att gälla.